

Karjeras izglītība Ādažu vidusskolā

**Marina Dango, pedagoģe
karjeras konsultante**

2016.gada februāris

«Vecāku stāvoklis jau kā bioloģisks fakts vien ir pietiekams, lai veidotos stipras vecāku un bērnu attiecības. Šīs attiecības ir sevišķi svarīgas bērnam, kas ir no tām atkarīgs un gūst spēku pašattīstībai. Bērniem vecāku un bērnu attiecības ir enerģijas avots rīcībai, motivācija mācīties, raudzīties nākotnē un veidot dzīves mērķus»

(Hellinger, Hover, 2002)

Karjeras izvēles posmi

(Ginzberg, 1975)

- ❑ **Fantāzijas posms** (līdz 11 gadu vecumam) – iejūtas dažādās lomās, atdarina, fantazē
 - ❑ **Eksperimentālais posms** (no 12 – 17 gadu vecumam) – atpazīst savas intereses, spējas, vērtības, sākas prasmju attīstīšana
 - ❑ **Reālistiskais posms** (no 17 līdz 25 gadu vecumam) – izpēta informāciju, ietekmes faktorus, izdara galīgo izvēli
-

Zināšanas karjeras izglītībā, kas attīstāmas sākumskolā

- ❑ Darbs, vaļasprieki, pienākumi ģimenē
 - ❑ Profesijas, mana sapņu profesija
 - ❑ Mācības - skolēna darbs, mācību priekšmeti un darba pasaule
 - ❑ Intereses, spējas, rakstura īpašības un profesijas
 - ❑ Darba nozīme sabiedrībā
-

Sākumskola

- Metodiskie materiāli – stundu tēmas un izdales materiāli
 - Semināri 1. – 4. klašu skolotājiem «Spēles karjeras izglītībā sākumskolai», «Vecāku loma bērna karjeras izvēlē un plānošanā»
 - Pieredzes apmaiņa sākumskolas skolotājiem «Karjeras izglītības metodes stundās un ārpusstundu nodarbībās»
-

Karjeras plānošanas process sākumskolā – ieteikumi vecākiem

(A.Paškovska – Rogača)

- ❑ Palīdziet bērnam būt profesionāli veiksmīgam – uzticētiem uzdevumiem jāatbilst bērna spējām
 - ❑ Sargājiet bērnu no pārlietu liela prasīguma pret sevi un citiem
 - ❑ Audziniet bērnu darbībā
 - ❑ Palīdziet bērnam tikai tad, kad viņš to lūdz
 - ❑ Ļaujiet attīstīties centīgai personībai
-

Pamatskola

- 5.klase «**Izpēti profesijas savā ģimenē!**»
 - **Ieguvumi** – informācijas ieguves un intervēšanas prasmes, prasmes strādāt ar datoru, prezentēšanas prasmes, iepazīšanās ar vecāku profesijām, «ēnošanas» prasmes, vecāku sadarbība ar skolu, klases biedru iepazīšana
-

Pamatskola

- 6.klase «**Izpēti profesijas Ādažu vidusskolā**»
 - **Ieguvumi** – iepazīšanās ar profesijām skolā, prasme sadarboties, darbs grupās, informācijas ieguve, analīze (aptauja), intervēšanas prasmes, prezentācijas veidošana, prezentēšanas prasmes, citu pieredzes apgūšana, prasmes klausīties
-

Pamatskola

- 7.klase – «**Izpēti profesijas Ādažu novadā**»
 - **Ieguvumi** – zināšanas par uzņēmumiem un darba vietām Ādažu novadā, sadarbība, darbs grupās, informācijas izpēte, apkopošana, «ēnošanas» prasmes, notikumu aprakstīšana, prezentācijas veidošanas un prezentēšanas prasmes, prasme klausīties, citu pieredzes apgūšana
-

Pamatskola

- 8.klase – «**Izpēti sevi!**»
 - 9.klase – «**Izpēti savu profesiju!**»
 - **Ieguvumi** – pašizziņa, prasme analizēt savas spējas, rakstura iezīmes, profesijas izpēte, darba tirgus izpēte, pētnieciskās prasmes, datorprasmes, prezentēšanas prasmes
-

Pusaudžu īpatnības karjeras plānošanas procesā – ieteikumi vecākiem *(A.Paškovska – Rogača)*

- ❑ Jāakceptē pusaudža unikālā personība
 - ❑ Jāveido savstarpējas uzticības un uzmundrinājuma attiecības, jāiedrošina spert nākamo soli
 - ❑ Jāatbalsta pusaudža izvēles un mērķi; pusaudžiem vajag laiku sev un savām interesēm
 - ❑ Jāpalīdz rast atbildes uz jautājumiem, kas ir saistīti ar identitāti
 - ❑ Jāatzīst aktivitātes, kurās pusaudzis uzrāda labus rezultātus
-

Vidusskola

- Profesionālā apmācība
 - Dzīves prasmju nodarbības
 - Studentu diena
 - Izstāde «Skola 2016»
 - Individuālas karjeras konsultācijas
-

Nepieciešamais atbalsts vidusskolēniem karjeras izglītībā

- ❑ Vecāku dzīvesveids – piemērs – (profesija, tradīcijas, attiecības ģimenē, pienākumu sadale), sociālais tīkls
 - ❑ Dzīves prasmju apguve – budžeta plānošana, attieksme pret darbu
 - ❑ Atbalsts mērķu izvirzīšanā, lēmuma pieņemšanas, problēmu risināšanas prasmju apguve
 - ❑ Iekšējās motivācijas attīstīšana – bērna gatavība apmierināt savas vajadzības
 - ❑ Palīdzība orientēties milzīgajā informācijas apjomā
-

Pasniedzēji par jaunāko kursu studentiem (plusi)

- Ātri atrod informāciju internetā
- Ātri raksta
- Labi veido prezentācijas
- Labas komunikāciju prasmes
- Zina svešvalodas (angļu)

Pasniedzēji par jaunāko kursu studentiem (mīnusi)

- Trūkst loģiskās domāšanas, nespēj atsijāt galveno, argumentēt
- Nezina gramatiku, nemāk reizrēķinu un % rēķinus
- Nav raduši sistemātiski strādāt, neprot saplānot savu laiku
- Nespēj strādāt grupā, nespēj rēķināties ar citu viedokli
- Nezina svešvalodas (krievu)

Paldies par uzmanību!
Jautājumi?
